

tiver i lyset af tilsynsmyndighedernes forståelse af den gældende lovgivning. Det bemærkes herved, at det er en af regeringens målsætninger at sikre, at lovgivningen er udformet på en sådan måde, at de enkelte kommunalbestyrelser og amtsråd inden for rammerne af regeringens politik sikres den nødvendige frihed til at forandre, udvikle og nytænke løsninger på de betydelige udfordringer, som den offentlige sektor står over for, jf. det af indenrigs- og sundhedsministeren den 10. januar 2002 udsendte frihedsbrev.

Klagereformudvalget har anført, at de argumenter, der taler for, at det regionale tilsyn ikke skal have deltagelse af politikere, på tilsvarende vis taler for, at den centrale tilsynsinstans skal udøve det juridiske legalitetstilsyn uden politisk indflydelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder imidlertid ikke, at lokalpolitikeres deltagelse i et tilsynsråd kan sammenlignes med det ansvar for sagsbehandlingen, en minister udøver, når en overordnet tilsynsinstans, herunder en klageinstansfunktion, er henlagt under ministerens ressort. I de af andre myndigheder uafhængige tilsynsråd har amtsrådspolitikerne, der udgør fire ud af rådets fem medlemmer, en formaliseret indflydelse på sagernes behandling. I ministeriet har ministeren ansvar for sagernes behandling og afgørelse, og ministerens mulighed for at give embedsmændene konkrete instruktioner om sagernes afgørelse vil være underlagt de almindelige forvaltningsretlige rammer. Også på andre områder er der endvidere eksempler på, at departementer fungerer som klageinstanser.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er bl.a. derfor af den opfattelse, at der ikke er behov for at oprette et tilsynsnævn. De omkostninger, der ville være forbundet med at oprette et tilsynsnævn, ses således ikke at kunne begrundes i hensynet til retssikkerhed eller ønsket om en mere specialiseret opgavevaretagelse.

Endvidere må sagsgangene for behandlingen af en tilsynssag alt andet lige forventes at blive tungere som følge af oprettelsen af et nævn. De fleste sager måtte efter behandling i sekretariatet (ministeriet) forventes at skulle forelægges for enten nævnsformanden eller det samlede nævn, hvorimod ministeriets tilsynssager alene vil skulle behandles i ministeriet uden forelæggelse for andre.

Der henvises i det hele til *lovforslagets § 1, nr. 16*, til de foreslåede bestemmelser i lov om kommunernes styrelse *kapitel VII*.

5. Tilsynsmyndighedernes kompetence og sagsbehandling

5.1. Tilsynets kompetence

5.1.1. Legalitetstilsyn

Tilsynsmyndighederne udøver efter de gældende regler – når der ses bort fra tilsynets godkendelsesbeføjelser, jf. *afsnit 5.4.* - et legalitetstilsyn. Dette indebærer, at tilsynsmyndighederne alene kan tage stilling til, om lovgivningen er overholdt, og ikke kan tage stilling til kommunernes skønsmæssige dispositioner i det omfang, de ligger inden for lovgivningens rammer. Tilsynsmyndigheden udøver således et retligt tilsyn, der både omfatter skreven og uskreven ret. Også de offentligretlige retsgrundsætninger, en kommune er forpligtet til at overholde i sin skønsudøvelse, er omfattet af legalitetstilsynet. Der henvises til beskrivelsen af gældende ret i betænkning nr. 1395/2000, side 95 f.

Tilsynet på det kommunaløkonomiske område, der også er et legalitetstilsyn, omfatter således en stillingtagen til, hvorvidt kommunens behandling af budget og regnskab og kommunens økonomiske dispositioner i øvrigt er i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf, anden lovgivning samt offentligretlige retsgrundsætninger. Det falder således uden for tilsynets område at udtale sig om revisionsbemærkninger vedrørende forvaltningsrevisionen (revisionens vurdering af, om udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, jf. § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse). Det falder derimod inden for tilsynets område at udtale sig om revisionsbemærkninger vedrørende den finansielle revision (efterprøvelsen af, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, jf. § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse). Der henvises til beskrivelsen af gældende ret i betænkning nr. 1425/2002, side 104 ff.

At tilsynet er et legalitetstilsyn, indebærer, at tilsynet ikke påser, om principperne for god forvaltnings-skik er overholdt. Disse principper, der navnlig er udviklet i Folketingets Ombudsmands praksis, har ikke karakter af retsregler.

Klagereformudvalget er af den opfattelse, at det ville være et unødigt indgreb i det kommunale selvstyre, såfremt kommunaltilsynet – når der ses bort fra tilsynets få godkendelsesbeføjelser – får adgang til at tage